

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายดังนี้

เพื่อประเมินและติดตามผลนักศึกษาโปรแกรมวิชาการประถมศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา ปีการศึกษา 2546 ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา เพื่อนร่วมงานของนักศึกษาโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา และนักเรียนที่นักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษาที่ทำการสอนอยู่

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษาประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 140 คน ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษาจำนวน 140 คน เพื่อนร่วมงานของนักศึกษาโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา จำนวน 140 คน และนักเรียนที่นักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษาที่ทำการสอนอยู่จำนวน 140 คน

ในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ส่งแบบสอบถามไปให้ จำนวน 560 ฉบับ ได้รับคืน 560 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 4 ชุด

1. เครื่องมือชุด ก เป็นแบบประเมินและติดตามผลนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา สำหรับนักศึกษา
2. เครื่องมือชุด ข เป็นแบบประเมินและติดตามผลนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา สำหรับผู้บังคับบัญชา
3. เครื่องมือชุด ค เป็นแบบประเมินและติดตามผลนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา สำหรับเพื่อนร่วมงาน
4. เครื่องมือชุด ง เป็นแบบประเมินและติดตามผลนักศึกษาสำหรับสัมภาษณ์นักเรียนตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษาที่ทำการสอนอยู่

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 นักศึกษาโปรแกรมวิชาการประถมศึกษา ที่เข้าศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชาย 77 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 เพศหญิง 63 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าส่วนใหญ่ผู้ประสบการณ์ 1 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.90 รองลงมาคือ 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.80 ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนน้อยที่สุดคือ 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.40 วิชาที่สอนพบว่าส่วนใหญ่สอนทุกกลุ่มวิชา / ทุกกลุ่มประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 61.40 รองลงมาคือวิชา คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 13.60 และวิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 8.60 และภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 6.40 ตามลำดับ สำหรับวิชาที่สอนน้อยที่สุดคือ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ และสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

คิ ด เ ป็ น ร้ อ ย ล ะ 0 . 7 0

1.2 ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการประถมศึกษา ตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ส่วนใหญ่พบว่า เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 79.30 ประสบการณ์ในการบริหารส่วนใหญ่คือ 16 – 20 ปี

คิดเป็นร้อยละ 40.70 รองลงมาคือ มากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.10 และ 21 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.30 และ 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.60 ตามลำดับ ประสบการณ์การบริหารน้อยที่สุดคือ น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.40 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานใน โรงเรียนเดียวกับนักศึกษาตามโครงการ คือ 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.80 รองลงมาคือ น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.90 และ 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.50 และ 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.40 และ 21 – 25 ปี กับ 25 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.70

1.3 เพื่อนร่วมงานของโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้วุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.70 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานใน โรงเรียนเดียวกับครูที่เข้าศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการ ให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์ระหว่าง 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.80 รองลงมาคือ 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.50 และ 21 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.30 และมากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.60 และ 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.70 ตามลำดับ วิชาที่สอนพบว่าส่วนใหญ่สอนวิชาทุกวิชา / ทุกกลุ่มประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 63.60 รองลงมาคือวิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 14.30 และคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 10.00 และวิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 4.30 และภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 3.60 ตามลำดับ วิชาที่กลุ่มตัวอย่างสอนน้อยที่สุดคือ การงานพื้นฐานอาชีพ สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 0.70

2. ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการเป็นครูของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการ ให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา พบว่า ความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพิ่มมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนความรู้ความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นน้อยที่สุดคือ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการ ให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง นักเรียน เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชา พบว่า การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการจัดการเรียนการสอนของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการ โปรแกรมวิชาการประถมศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.83 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างหรือปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย มี

คะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.19 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุดคือ ประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้น ตามการรับรู้ของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.81 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุดคือ นำเทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.48 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ตามการรับรู้ของเพื่อนครู มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.79 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุดคือ นำผลการประเมินใช้ในการพัฒนา การเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.45 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.78 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุดคือ ประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย และประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ย 3.41 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

4. การพัฒนาด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชา พบว่า การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ตามการรับรู้ของตนเองมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.65 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มุ่งมั่นพัฒนาตนเองตามมาตรฐานคุณภาพวิชาชีพครู มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.94 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ให้คำแนะนำในการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาน้อยที่สุดคือ สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของเพื่อนครู มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.59 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.86 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ให้คำแนะนำในการพัฒนาหลักสูตร มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาน้อยที่สุด คือ สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.58 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ให้คำแนะนำในการพัฒนาหลักสูตร มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนเองที่น้อยที่สุด คือ การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

5. การพัฒนาด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและเพื่อนร่วมงานของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชา พบว่า การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และเพื่อนครูของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการ โปรแกรมวิชาการประถมศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.92 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุ่มเท อุทิศทำงานอย่างจริงจัง และมีความเพียรพยายามที่จะทำงานจนสำเร็จ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.11 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย มีความพอดี ประหยัดและไม่ประมาทมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนานตนเองที่น้อยที่สุด คือ มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพในการทำงานเป็นระยะ ๆ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของเพื่อนครู มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.89 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเห็นประโยชน์ของนักเรียนสำคัญที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย

สูงสุดเท่ากับ 4.11 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนเองที่น้อยที่สุด ใช้วิธีสืบค้นข้อมูลจากหลายแหล่ง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.89 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ารับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.04 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่มีความเพียรพยายามที่จะทำงานจนสำเร็จ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนเองที่น้อยที่สุด มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพในการทำงานเป็นระยะๆ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยโดยสรุปเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อาจกล่าวได้ว่าเป็นไปตามเป้าหมายทั้งปริมาณและคุณภาพที่กำหนดไว้ บุคลากรครูประจำการที่ยังไม่มีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาต่างให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการเป็นอย่างมาก โดยสรุปข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างพบว่าจากนักศึกษาจำนวน 140 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.00 และเพศหญิงร้อยละ 45.00 มีประสบการณ์การทำงาน 1 – 20 ปี ถึงร้อยละ 42.90 และ 11 – 15 ปี ร้อยละ 22.80 และพบว่าส่วนใหญ่ต้องสอนทุกกลุ่มวิชา คิดเป็นร้อยละ 61.40 นอกจากนั้นก็ยังมีจำนวนลดลงตามความจำเป็นของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีผู้บังคับบัญชาและเพื่อนครูในโรงเรียนได้มีส่วนให้ความคิดเห็นและประเมินนักศึกษาในโครงการพัฒนาครูประจำการ เป็นไปในแนวทางที่ได้รับการพัฒนาสูงขึ้น ทั้งสิ้นซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และสรุปสาระสำคัญประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ

1. ด้านการมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการเป็นครู พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพิ่มมากที่สุด รองลงมาคือความรู้ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ด้านการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาได้พัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก และยังมีความรู้ความสามารถด้านการจัดกิจกรรมเสริมสร้าง ปุณภูมิคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก และการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียนอยู่ในระดับมากเช่นกัน นอกจากนี้ นักศึกษายังมีการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของนักเรียน เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชา ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการพัฒนาการเป็นผู้นำทางวิชาการของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง

เพื่อนครูและผู้บังคับบัญชา พบว่าครูมีการพัฒนาการเป็นผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และเพื่อนร่วมงานของครูประจำการ ตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชา พบว่านักศึกษาได้พัฒนาตนเองด้านการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และเพื่อนครู ตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับมาก

กล่าวโดยสรุปได้ว่านักศึกษาครูประจำการได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษาอยู่ในระดับมากทุก ๆ ด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินผลนักศึกษาโปรแกรมวิชาการประถมศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2546 มีสาระสำคัญดังนี้

1. ด้านความรู้ ความเข้าใจพื้นฐาน เกี่ยวกับความเป็นครู พบว่าครูที่ผ่านการพัฒนาโครงการนี้ มีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นครูทุกด้านเพิ่มขึ้น ทั้งในภาพโดยรวม และรายข้อย่อย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้ดำเนินการตามแนวที่ พันธ์ หันนาคินทร์ (2542 : 77-78) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นที่ต้องจัดโครงการนี้ขึ้น ด้วยเหตุผลโดยสรุปว่า การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญ จำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะปัจจุบันเป็นยุคเทคโนโลยี ข่าวสาร ที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว บุคลากรจึงต้องได้รับการพัฒนาตามแนวทางที่ คณะกรรมการข้าราชการครู (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2541 : 18-19) ได้มีแนวทางพัฒนาครูในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) มีแนวทางสรุปว่า ครูทุกคนควรจะได้รับพัฒนาและมีการประเมินและติดตามผล และการสร้างแรงจูงใจให้ครูทำงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีกระบวนการดำเนินการตามแนวพัฒนาที่ เมธี ปิณฑนานนท์ (2529 : 108) แสดงกระบวนการไว้ ตั้งแต่การกำหนดจุดมุ่งหมาย จัดคณะบุคคลเพื่อดำเนินการเตรียมแผนการพัฒนาบุคลากรทั้งหมดดำเนินการพัฒนาและประเมินผล

นอกจากนี้ พะยอม วงศ์สารศรี (2537 : 174) ได้แสดงรูปแบบและขั้นตอนในการพัฒนาบุคลากรไว้อย่างเป็นระบบ คือ สิ่งที่ป้อนเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลที่ปรารถนา (Output) และมีการพิจารณาตัวย้อนกลับ (Feed back) เพื่อตรวจสอบกระบวนการทั้งหมดอย่างชัดเจน

จากกระบวนการดำเนินการพัฒนาบุคลากรดังกล่าว ทำให้บุคลากรครูมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของความเป็นครูทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับ มาก ซึ่งเป็นไปตามจุดประสงค์ที่หน่วยงานคาดหวังไว้

2. การพัฒนาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมการประถมศึกษาได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมขึ้นในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเกิดจากการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิด ทฤษฎี จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ของคณะกรรมการข้าราชการครู (สำนักพัฒนาข้าราชการครู 2541 : 71) ได้เสนอให้มีการพัฒนาครูด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านวิชาการ ได้แก่ เนื้อหา และวิชาชีพครู
2. ด้านเทคนิคต่างๆ ในการปฏิบัติ ได้แก่ การสอน การบริหาร การนิเทศ
3. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ

และการตัดสินใจ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาครูด้านความรู้ในการจัดการเรียนการสอนตามที่ สุรีย์ สุขเมธินฤมิตร (2539 : 21-22) ได้วิจัยพบว่า ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านความรู้
 - 1.1 ด้านเนื้อหาวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาที่กำหนดไว้ในชั้นเรียน
 - 1.2 ด้านวิชาชีพครู ได้แก่ ปรัชญาการศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรการเรียนการสอน จิตวิทยา และเทคนิควิธีสอนต่าง ๆ

๑

2. ด้านทักษะ
 - 2.1 ทักษะทั่วไป ได้แก่ ทักษะการวางแผนกิจกรรม การเตรียมความพร้อมทักษะการสอนแบบต่าง ๆ เป็นต้น
 - 2.2 ทักษะในวิชาที่สอน ได้แก่ กลุ่มวิชาที่กำหนดในชั้นเรียน

3. ด้านคุณลักษณะ ได้แก่ อารมณ์ บุคลิกที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

จากหลักการดังกล่าวแล้วนั้น ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และคณาจารย์ได้ดำเนินการพัฒนาครู โดยได้เตรียมการด้านหลักสูตร เอกสารความรู้ สื่อ และนวัตกรรมชุดฝึกทักษะต่าง ๆ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กระบวนการฝึกทักษะการวิเคราะห์การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มวิชา การทดลองสอน การสร้างแบบทดสอบ และการฝึกปฏิบัติการสอนที่โรงเรียน มีการประเมินผลการปฏิบัติการสอนทุกชั้นตอนอย่างเป็นระบบ

3. ด้านพัฒนาการเป็นผู้นำทางวิชาการของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา ได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเกิดจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนให้ทำการศึกษาค้นคว้า หาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เช่น ห้องสมุด การสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต การศึกษาจากผลการวิจัยต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สำเร็จ พันธุ์ฝึก (2541) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในวิธีการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี พบว่าการฝึกอบรมโดยมีการสำรวจความต้องการกิจกรรมฝึกอบรมจัดหาวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้เฉพาะทาง จัดทำเอกสารประกอบ มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหา มีการจัดทำรายงานสรุปเผยแพร่ มีการส่งเสริมให้ทำผลงานทางวิชาการ มีการประกวดแข่งขันอยู่เสมอ ย่อมเป็นวิธีการที่ดี และควรมีการส่งเสริมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

4. ด้านการพัฒนาการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และเพื่อนร่วมงานของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งทางมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนานักศึกษาที่ต้องสอดคล้องด้านคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาด้านความประพฤติและการปฏิบัติที่อยู่ในกรอบ ค่านิยม วิสัยทัศน์ และภาวะผู้นำ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนที่มีผู้เสนอแนวคิดไว้จากการประชุมปฏิบัติการ ของคณะกรรมการข้าราชการครู เมื่อวันที่ 27-29 สิงหาคม พ.ศ.2539 ที่ได้เสนอแนะให้เน้นการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ

นอกจากนี้ยังมีการประสานกับหน่วยงานต้นสังกัดของครูประจำการ ให้ช่วยดูแลตรวจสอบ และยังมีคณาจารย์นิเทศติดตามอย่างใกล้ชิด ตลอดจนการศึกษาในหลักสูตรนี้

กล่าวโดยสรุปแล้วโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษาระบบเป็นอย่างมาก ทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสให้ครูประจำการได้พัฒนาวิชาชีพ สร้างจิตสำนึก เพิ่มทักษะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างขวัญกำลังใจ ความกระตือรือร้น และความมั่นใจให้แก่ครูประจำการได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการประเมินและติดตามผลนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ควรให้มีการวิจัย ประเมิน และติดตามผลนักศึกษาที่จบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ในโปรแกรมการศึกษาต่าง ๆ บ้าง
2. ควรมีการวิจัยประเมินผลและติดตามผลนักศึกษาสายการศึกษา โดยการประเมินจากผลการสอนของครูในกลุ่มวิชาและชั้นต่างๆ ให้หลากหลายมากขึ้น
3. ควรวิจัยพัฒนาหลักสูตรอบรมบุคลากรด้านการเรียนการสอนในกลุ่มวิชา และระดับชั้นต่าง ๆ ที่เป็นหลักสูตรระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

รายการอ้างอิง

- กนกทิพย์ พัฒนาพิวพันธ์. **สถิติอ้างอิงเพื่อการวิจัยทางการศึกษา**. เชียงใหม่ : นพบุรีการพิมพ์. 2541.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8**
พ.ศ.2540-2544. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. **เด็กไทย IT ปี 2001**. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว .2545.
- คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. “ระบบการพัฒนาข้าราชการครู”, **วารสารข้าราชการครู**
(ธันวาคม-มกราคม 2541-2542) : 16-19.
- บุญเถา บุราณ. **ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม,2542.
- ประชุม รอดประเสริฐ. **การบริหารงานบุคคลทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒประสานมิตร, 2538.
- ประนอม นันทกุล. **ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนไสม จังหวัดอุดรธานี**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,2542
- ประคอง วรรณสูตร. 2528. **สถิติและการวิจัยการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สุพรการพิมพ์, 2538.
- ประสิทธิ์ จิตวัฒนกุล. **การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาสารคาม:
มหาสารคาม:มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,2544.
- ปราณี เปี่ยมคำ. **บทบาทของครูประถมศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต เขตการศึกษา 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาสารคาม: กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2536.
- โชค บำรุงพงษ์. **ความต้องการในการพัฒนาตนเองของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค : การศึกษา
เฉพาะกรณีจังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาสารคาม: พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). **พระพุทธศาสนาพัฒนาคนและสังคม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การ
ศาสนา, 2542.

พลสันห์ โพธิ์ศรีทอง. “ครูผู้เชี่ยวชาญ”, วารสารข้าราชการครู. (สิงหาคม-กันยายน 2541) : 14.

พะยอม วงศ์สารศรี. การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พรานนก
การพิมพ์, 2537.

รัตนะ บัวสนธิ์. การประเมินผลโครงการการวิจัยเชิงประเมิน. กรุงเทพฯ : คอมแพ็คท์พริ้นท์,
2540.

รุ่ง แก้วแดง. “ครูความหวังและอนาคตของชาติ”. ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : ต้อย, 2542.

วิน เชื้อโพธิ์หัก. การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์. 2537.

วิเชียร ชัยสำโรง. การปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สูง : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนบ้านแคนดง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ
แคนดง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาสารคาม:มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2541.

วิริยะ นาเวียงชัย. ปัญหาการพัฒนาบุคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา

11. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน,
2539.

สภาสถาบันราชภัฏ. สำนักงาน, คู่มือดำเนินงานโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรี
ทางการศึกษา ปีงบประมาณ 2546. นนทบุรี : ธีรี่ บี เอ็น เวิลด์-พริ้นท์, 2546.

สมชาย ภาพแสง. “คุณครูมิติใหม่”, วารสารข้าราชการครู. (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2542) : 42.

สมเชาว์ เกษประทุม. “ข่าวการศึกษา” มติชนรายวัน. (24 กรกฎาคม 2543) : 10

สมพงษ์ จันท์พันธ์. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลจังหวัด
อุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาสารคาม:มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
, 2539.

สำเร็จ พันธุ์ฝึก. การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในวิธีการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.

เสถียร อักษรชู. รูปแบบการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2541.

เสนาะ ดิยาวัว. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. **ประมวลสาระชุดวิชา การวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน**, นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.

สุธีระ ทานตวนิช. **การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา**. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2532.

สุเมธ เดียวอิสเรศ. **การบริหารงานบุคลากรในโรงเรียน**. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2531.

อังกูล สมคะเนย์. **สภาพและปัญหาการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้พัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา** สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

อำนาจ ศรีแสง. **การศึกษาพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดมุกดาหาร**. วิทยานิพนธ์ ปรินญาณมหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.

อุตสาห์ พาสกุล. **การมีส่วนร่วมของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร ประถมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น**. ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

Bishop, L.T. **Staff Development and Instructional Improvement : Plan and Procedure**. Boston : Allen and Bacon, 1979.

Castetter, Williams B. **The Personnel Function in Educational Administration**. New York : Macmillan. 1976.

Chruden, Herbert J. and Arthur W.Cherman “The Nature and Development of the Personnel Field” **Personnel Management**. Cincinnati : South – West. 1968.

Guff, Jerry G. **Toward Faculty Renewal** California : Jossey – Base. 1975.

Geldman, Bert A. “Effect of Classroom Experience and Videotape Self Observation upon Undergraduate Attitude Towards Self and Toward Teaching,”

A.V.Communication Rview. 19(1) : 66-72;

Hein, Wilma Speak. “A Survey to Determine the Status of the Secondary Health and Physical Education Programs in the Districts and Islands in the State of Hawaii,” **Dissertation Abstracts International**. (November. 1972) : 2149 -A

- Kocylowski, May M. **“A Comparison of Micro-Teaching and Conventional System of Pre-Service Teacher Education on Teaching Effectiveness,”** Doctor’s Thesis. Wayne State University, 1970.155
- Meier, John H “Rationale for and Application of Micro-Teaching to Improve Teaching,
The Journal of Teacher Education. (19)(2) (Summer, 1968) : 147.
- Ginburg, Joel Eliot. Micro-teaching in the Elementary School Environment A Study to the Effects of Self Evaluation of Videotape Preceding on the Questioning Behavior of Students Teacher,” **Dissertation Abstracts International. 34(5)** (1973) : 346A.
- Werren, Feinborg Marvin. “An Analysis of Guide Line for In-Service Teachers Education Practice in Selected Schools Grades 5-9.” **Dissertation Abstracts International. 35(6)** : (December, 1974):356-A